

Bijen begrijpen gaat je verstand voorbij.

“Als we in de wereld van Apis mellifera stappen, betreden we een multidimensionaal landschap van zijn. De levensuiting van de honigbij is zo uniek en anders dan die van de meeste andere levensvormen, dat we meer dan onze ratio nodig hebben om haar wezen te begrijpen. Ook al is de bij een van de meest bestudeerde dieren, er blijven vragen over haar leven open. Rudolf Steiner beschreef de bijen in zijn lezingen als het enigma van de wereld. Het begrijpen gaat het verstand voorbij en nodigt je uit tot een andere vorm van bewustzijn.”

Michael Joshin Thiele

Jef over zichzelf

Ik ben van opleiding burgerlijk ingenieur. Opleiding in de faculteit van de toegepaste wetenschappen. Ik ben dus geen wetenschapper pur sang maar het toepassen van de kennis van de wetenschap is mijn ding. Na de opleiding waren wij wel één en al fan van, en met een blindelings vertrouwen in die wetenschap. Alles wat niet wetenschappelijk kon verklaard worden was larie en apekool. Langzaam, heel langzaam is die zienswijze veranderd. Door ouder te worden, een stuk door kunst maar vooral door toedoen van mijn lieve echtgenote ben ik tot de “wetenschap” gekomen dat er veel meer bestaat dan alleen maar hetgeen wetenschappelijk kan verklaard worden.

Wat heeft dat nu allemaal met de bijen te maken?

Met de komst van de bijen in mijn leven is die verandering niet één versnelling hoger gegaan maar heeft exponentieel de vlucht genomen. Het moet nu, in 2018, ongeveer 5 jaar geleden zijn dat het eerste bijenvolkje arriveerde op den hof. Wat er toen gebeurde was een wonder (en wonderen zijn wetenschappelijk niet verklaarbaar). Waarschijnlijk zal elke imker beamen, als hij het zich nog herinnert, hoe het was toen het eerste volkje aankwam.

Op het moment dat die eerste bijen uit het vlieggat kwamen, de eerste verkenningssluchten maakten en kort nadien begonnen rond te vliegen in de tuin, gebeurde er iets wat voor mij onverklaarbaar was maar wat de tuin op één of andere manier op een hoger niveau bracht.

Het mag gezegd worden dat ik een mooie tuin heb, maar door toedoen van die bijen steeg zijn waarde (gevoelswaarde wel te verstaan) toch nog een trapje hoger. Daar waar het oorspronkelijk enkel de bedoeling was om een bijenvolkje in de tuin te zetten voor bestuiving van de fruitbomen was het al snel duidelijk dat dit buiten de waard, in deze de bijen, gerekend was. Al heel snel bleek de nieuwe hobby een passie die zijn weergave niet kent. Weer zo’n wonder waar de wetenschap te kort schiet.

En het houdt maar niet op...

Het is mij opgevallen dat alle activiteiten van de bijen een mens gelukkig maken. Wederom zullen imkers dat beamen. Gewoon al kijken naar in en uit vliegende bijen bijvoorbeeld, het opsnuiven van de ongelofelijke geuren bij het open maken van een kast en het aanschouwen van die wonderlijk raten. Het summum is het zien opstijgen van een zwerm en er middenin gaan staan.

Maar evenzeer is het hartverscheurend te merken als een bijenvolk gestorven is. Hoe komt het toch dat zo’n ogenschijnlijk stom insectje zoveel teweeg kan brengen?

Het wezen van de bij.

Vermits ik al jaar en dag biologisch tuinier leek het logisch dat ik ook voor het imkeren een natuurlijke weg moest zoeken. Die vond ik via de cursus natuurlijk imkeren gegeven door Landwijzer. Daardoor werd het vuur alleen nog maar harder aan gejaagd. Zo kwam ik te weten dat er ook andere manieren van imkeren bestaan dan “de-reguliere-in-rechthoekige-bakjes-op-honing-beluste-imkermethode”. Dat we, zoals de biodynamische imkers het zo mooi zeggen, kunnen imkeren “naar

het wezen van de bij". Maar wat moeten we ons daarbij voorstellen. Het wezen van de bij doorgronden is een schier onmogelijke opdracht, maar we kunnen/we moeten het proberen. Kunstenaar Gunther Manke (en hij niet alleen) heeft ontdekt dat de natuurlijke vorm van de raatbouw gebeurt volgens de kettinglijn; dat is simpelweg de lijn die gevormd wordt als je een ketting (of koord) ophangt aan twee punten. Aan de hand van deze ontdekking heeft hij de wonderlijke Weissenseifener hangkorf ontwikkeld. In de Angelsaksische wereld Sun Hive genoemd. Hij heeft daartoe de kettinglijn laten roteren rond haar as zodat je driedimensionaal een vorm krijgt die heel veel lijkt op een ei. Als we de kettinglijn even vergeten en we beschouwen raatvormen die vrij zijn gebouwd dan kunnen we daarin telkens ook een hartvorm in herkennen, jawel de menselijke hartvorm, zowel tweedimensionaal als driedimensionaal. Toevallig of niet blijkt nu de temperatuur in het binnenste van dat door bijen gevormd hart constant 36° te zijn, jawel, de temperatuur die ook heerst in ons menselijk hart. Wij mensen leven dus blijkbaar op dezelfde harttemperatuur als de bijen. En dat al generaties lang. Bij de bijen wellicht al een paar miljoen jaar langer. Het mag misschien een fait divers lijken toch is deze parallelle lijn tussen mens en bij opmerkelijk.

Liefde...

In ontelbare geschriften over bijen lezen we telkens weer over de aanwezigheid van liefde in een bijenvolk. Maar ook in ontelbare geschriften, liederen, gedichten en religies over mensen komt het belang van de liefde telkens naar voor. Zou het kunnen dat we eenzelfde streefdoel na te streven hebben? We hebben het idee van dat hartvormig bijenlichaam gevuld met liefde dat zich gaat uitspreiden over het landschap. Die liefde spreidt zich uit over het landschap. Bijen gaan eigenlijk een seksuele relatie aan met de bloemen en bij elk bloembezoek zorgt dit seksueel genot, gepaard met liefde, voor nieuw leven zowel materieel als spiritueel. Dat is dan ook de belangrijkste taak van de bijen: zorgen voor vernieuwing, heling, verjonging van de aarde. Daar zijn ze goed in, dat doen ze graag, en dat doen ze al succesvol gedurende grosso modo 35 miljoen jaar.

Heling...

"We raken elke bloem aan en laten er de afdruk van onze scheppingskracht achter. Na onze aanraking richt elke bloem zich op in een chromatisch akkoord dat aarde, materie en ether verbindt. De vruchtbaarheid van de atmosfeer wordt zo verrijkt en verlevendigd. Bestuiving is zo veel meer dan bevruchting."

Jacqueline Freeman

Zou het mogelijks ook de taak van de mens kunnen zijn om voor vernieuwing, heling, verjonging te zorgen? Zou het kunnen dat we daarin een gezamenlijke taak op te nemen hebben? Zo schieten wij met z'n allen schromelijk tekort wat het beheer van ons leefmilieu betreft. Gelukkig zijn er nu ook daarin hoopvolle initiatieven aan de gang. Ook in de kunst zien we soms wel die vernieuwing, ervaren we soms wel die heling, blijkt soms wel die verjonging die deugd doet en opbouwend is.

Wordt zeker vervolgd...

Jef is niet uitgeschreven.